

Стародубцев А.А.; Відп. редактор проф. Соболев В.О. Харків: Ун-т внутр. справ, 1999. 98с.

3. Маслоу А. Мотивация и личность; пер. с англ. Ф.П. Тарасевич. СПб. : Питер, 2009. 352 с.
4. Семиченко В.А. Проблемы мотивации и деятельности человека. Модульный курс психологии. К. : Миллениум, 2004. 521 с.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МІЖСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ПОТРЕБИ У СХВАЛЕННІ

Янко А.В.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
alenayanko391@gmail.com*

Актуальність проблеми. Робота психолога потрібна у багатьох сферах, що зумовлено стрімким розвитком сучасного суспільства. Психолог повинен надавати кваліфікаційну допомогу усім, хто її потребує. Наприклад, у сфері освіти – учням, їх батькам, учителям; у сфері зайнятості – тим хто обирає, шукає або змінює місце роботи; в соціальній сфері – інвалідам, непрацевдатним та іншим незахищеним верствам населення. Сучасний психолог повинен уміти розвивати як індивідуальність, так і формувати готовність будь-якої людини до життя в суспільстві.

До найбільш важливих професійних якостей психолога відносяться спроможність ефективно спілкуватися з людьми, емпатійність та мотиваційна налаштованість на успішну діяльність, що достатньо сформовані вже на етапі навчання у виші. У вивченні особливостей міжособистісного спілкування студентів-психологів враховувались ідеї таких дослідників, як В.І. Авраменко, О.О. Бодальов, М.М. Заброцький, О.Г. Мирошник [2]. В сучасних дослідженнях Н.В. Даниленко [1] та І.Ф. Осіпчук [3] висвітлені останні тенденції формування інтрапсихічних та комунікативних характеристик майбутніх фахівців-психологів. Проте, специфіка розвитку комунікативних якостей студентів-психологів потребує подальшого вивчення з огляду на важливість даного питання у професійному становленні особистості психолога-професіонала та необхідність пошуку детермінант успішної професійної діяльності фахівців даної спеціальності, їх потреби у схваленні, зокрема.

Мета роботи – проаналізувати результати дослідження міжособистісної взаємодії студентів з різним рівнем потреби у схваленні.

Методика та організація дослідження. Для діагностики особливостей міжособистісного спілкування студентів-психологів з різним рівнем потреби у схваленні використані методики: тест «Оцінка рівня схильності до спілкування» (В.Ф. Ряховський); методика діагностики комунікативної установки (В.В. Бойко) та Тест для оцінки потреби у схваленні (Д. Крауна, Д. Марлоу). У дослідженні взяли участь 60 студентів (47 дівчат та 13 хлопців), які навчаються у Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка за спеціальністю «Психологія».

Результати дослідження. Підсумовано, що половина майбутніх психологів характеризується зниженим рівнем соціальної залежності (42%), не схильна завжди і повністю слідувати соціальним зразкам поведінки і поведінки. Натомість, третина представників вибірки (30%) характеризується високим показником потреби у схваленні. Вони завжди орієнтуються на соціально задані патерни взаємодії, слідуєть думці оточуючих, яка для них надмірно важлива та завжди приймається як «істинна», важлива, правильна.

Визначено, що студенти-психологи із високим рівнем вираженості потреби у схваленні характеризуються позитивною комунікативною установкою (55%) при знижених показниках жорстокості у спілкуванні (73%), обґрунтованого негативізму (64%) та негативного досвіду взаємодії (53%). Тобто, для студентів із вираженою потребою у схваленні характерні гуманістично орієнтовані комунікативні установки. Вони очікують схвалення від інших людей і тому у спілкуванні не жорстокі, не схильні до проявів негативізму, прагнуть спілкуватися, обмінюватися позитивними емоціями, пізнавати партнера по спілкуванню та збагачувати комунікативний досвід.

Натомість, студенти із низьким показником потреби у схваленні характеризуються переважанням негативної комунікативної установки (44%), вираженими прагненнями до проявів жорстокості (32%), обґрунтованого негативізму (64%) та мають негатаіний досвід спілкування (58%). Саме негативний досвід спілкування провокує у них знижене прагнення в отриманні соціального схвалення.

Висновки. Визначено, що схильність студентів-психологів до взаємодії та провідні комунікативні установки залежать від їх потреби у схваленні. Так, студенти-психологи із вираженою потребою у схваленні орієнтовані на міжособистісну взаємодію, прагнуть спілкування та гуманістично у ньому налаштовані. Натомість, для студентів-психологів із низькою потребою у схваленні властиві менше прагнення до міжособистісної взаємодії, прояви негативної комунікативної установки та жорстокості.

Література:

1. Даниленко Н.В. Формування професійно важливих якостей студентів-психологів у процесі становлення їхньої особистісної зрілості. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія «Психологія»*. 2015. Вип. 50. С.47–53.

2. Мирошник О. Г. Соціально-психологічні характеристики суб'єкта ускладненого спілкування в соціальному сприйнятті майбутнього психолога. *Науковий часопис. КПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія №2 Психологічні науки: Збірник наукових праць*. 2007. №17 (41). Част. 1. С. 217 – 221.

3. Осіпчук І.Ф., Савиченко О.М. Гендерні особливості мотивації досягнення юнаків в контексті інтимно-особистісних стосунків. *Наукова дискусія: питання педагогіки та психології: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 30 листопада – 1 грудня 2018 року)*. К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2018. Ч. 2. С.94-97.